

LOKODI IMRE

Lehetetlen panzió

Ez egy ilyen helyiség: elborzaszt, kicsinál, feldob, leülepít. Pedig.

(Fázós)

Végre valakik, akik nem idióták, mondja Jánosunk, a Recsegő panzió fűtője. Látom, jámbor tekintettel dédelgeti az újonnan jötteket, már amenynyire jámbor tekintete lehet egy olyan embernek, aki meglehetősen zord, magányos életet él, annak ellenére, hogy minden körülmény adott a laza társadalmi élethez; már csak ilyen egy panzió, gondolom.

Hétvégén jöttek fel a Recsegőbe, lehetek vagy tucatnyian, semmivel sem kevesebben. Kis, gyér társaság, de mindenképpen csapat. Volt köztük kötöttebb mozgású vagy éppen fiatalosan mozgékony, mondjuk úgy: vegyesen. Lepakoltak, aztán, inkább kötelességtudatból, lementek az udvarra, ahol mindjárt gépiesen az égre csavarták a fejüket, és csak néztek felfelé. Kivétel nélkül a felhőket bámulták, mert felnéztem magam is, egyebet nem láthattak.

Mégis mit néznek, érdeklődött Jánosunk, mert ő sem látott semmi szokatlant. Ha az úszó fellegetek, akkor azokat a völgyből is láthatnák, mondott nekik ilyesmiket Jánosunk tolakodóan és kéretlen, nem mellékesen szégyentelenül.

Mi vagyunk a napfénykeresők, mondták a vendégek. Igen? Csakugyan? Ha jól értem, akkor önök napfényt keresnek, okvetetlenkedett tovább Jánosunk, majdnem rászóltam, minek ezt, Jánosunk, hadd, keressék.

Arra gondoltam, egy újabb mozgalom lehet ez, valami zöld kezdemény. Akármilyen legyen is, mégiscsak jobb, ha felfelé néznek, mintsem verébmódra lefelé, esetleg idiótán nyomogatnák a mobil gombjait. Mert van úgy, sokszor elnézem, a vendégek a sós fürdőkről visszatérve ülnek hallgatag a gangon, ülnek a panzió kertjében, s mintha valami okból kifolyólag erősen szégyellnék magukat, folyton lesütött tekintettel ülnek. Maguk elé néznek, vagy éppen gombokat nyomogatnak, miközben tudom, fel sem merül bennük, hogy valamitől is szégyellniük kellene magukat. Lehet, éppen írnak haza, hogy milyen klassz hely ez a Recsegő, de az is lehet, írnak haza, hogy milyen csapnivalóan szürke hely ez a Recsegő. Onnan veszem mindezt,

LOKODI IMRE (1960, Nyárádremete) az Erdélyi Magyar Televízió műsorvezetője. Marosvásárhelyen és Kolozsváron végzett műszaki iskolát. Romániai és magyarországi irodalmi lapokban, Budapesten megjelent antológiákban publikált.

hogy hangoztatta egyikük, a sós tavaknak kiváló a hatásuk, de a sóbányáknak annál kiválóbb levegőjük van, ha tehetné, minden idejét a föld alatt töltené... Ezek után, úgy vélem, jól jött a kis csapat, melynek tagjai nem a sóbányák mennyezeti csillogására, hanem természetes napfényre éhesek.

Mondom, a vendégek hosszas és alapos megfigyelése jó szokásaim közé tartozik, bár ez alapján messzemenő következtetéseket levonni nagyon is óvakodnék. A felületes vagy alapos megfigyeléseim tapasztalatait inkább megtartom magamnak. Ezekről a vendégekről annyit mondanék mindössze, hogy erősen vézna, sápadt teremtések, kifejezetten februári gyerekek. Másnap a csapat megint csak szürke reggelre ébredt, valamivel hét óra után fűrtökben lógtak az ablakban, nézték az eget, hátha hajlandó végre megnyílni előttük. És hajlandó volt megnyílni, láttam magam is, hogy a felhők mögül előbújt a nap, valahányan fényben fürödtek, nyomás le az udvarra. Valamelyikük visszaszólt, nyissatok neki is ablakot. Hogy ki az az ő, hát mindjárt megtudtuk. Egy álmos tekintetű, amúgy öszes, zord arcú, tagbaszakadt férfit csókolt pofán a nap. Azért mondom, hogy pofán, mert nagyon is azt érdemli.

Ő a csapatvezetőnk, mondta büszkén egy vézna, madárarcú fiú. Jánosunk ekkor lement a pincébe, erősen megrakta a kazánt, kivételesen száraz, erős tűzű hasábokat válogatott. Legalább kilencven fokra nyomatom, mondta Jánosunk. A szemöldöke ekkor kezdett pörkölődni.

(Hurok)

Hát megint a kutyák. És a macskák, persze. Aranyos háziállatvilág, jóllehet nem mindig felelnek meg ennek a jelzőnek. A tegnap a sós tavakra visszajáró régi ismerős, szebeni szász (még van belőlük) kiáltott le éjfél tájt: te, Johann, vidd a macskáidat a francba, nem lehet pihenni! A felszólítás nyilván Jánosunknak szólt, aki évente egyszeri alkalommal így hallja magát szólítva a szásztól. Tavasz van, nyávogós macskanász, mit lehessen tenni. Hanem a kutyák. A sötét éjszaka ebei jönnek meg valahonnan késő estére. Csatakosak, van, amelyiknek már vöröslik az emlője, a faj nem hal ki. Szégyentelenül felfeküsznek a teraszra, a konyháról várnának valamit. Hajnalra belátják, hogy reménytelen helyzet, estére viszont jönnek megint telehullatni szőrrel a teraszt, otthagyni testük sáros nyomát a kövön. Ezt nem lehet bírni, mondogatja Jánosunk, és veszi a hajítófát. A farka menekül, mert, ugye, nem harapós fajta, messziről acsarognak vissza Jánosunkra mindig.

Ha ez mind nem volna elég, mindjárt jönnek a seregek ugyancsak Szeben felől, jönnek a havasokba terelő pakulárok, sokszor füttyentenek. Medvével egyenként harcba kelő, félelmetes komondorok. Jánosunk megadóan nézi, amint felemelt hátsó lábbal körbecsinálják a panziót, mint az afrikai ragadozók, ha kijelölik a birodalmat. Így megy ez, arról nem beszélve, hogy a bojtárok két nap alatt teljesen leürítik a bár konyakos és minden-

féle polcát. Amit nem isznak meg, számár viszi tovább, átalvető Unicumot. Nem hálátlan népség, hagynak ajándékba bégető húsvéti bárányt, kecskegídat. És meg van üzenve, ha jön a sefu valamikor a nyáj után, meglesz az arany nyaklánc. Zsebből, mellényzsebből jár ajándék.

Hanem Jánosunk megjárja a kertet, kerítés mentén kötöz. Ha lát váját, cöveket ver le, csakhogy másnap reggel kezdheti előlről. Kívülről támad a falka, onnan kapar. Előbb matatnak, szaglásznek, csak megnézik, nem ugatnak a Holdra. Tudják, vagy érzik legalábbis, hogy a senki kuttyájának csak óvatosan szabad. A senki kuttyái elhasalnak a mart alatt, amikor megjönnek a szebeniek. A senki kuttyái megint csak a mart alól leskelődnek, ha megneszelik, hogy megtérnek a Zengőről a vadászok. Előbb a hajtók jönnek nagy hanggal, többnyire gyalog jönnek le a hegyről, estefelé már izomlázuk és jól kigyúlt arcuk van. A senki kuttyái félelemmel lesik a második hullámban érkező társaságot. Dzsippel fuvaroznak elejtett vadat, és dzsippel utaztatnak minden fényes agarat. Bezzeg, az agarak is ott fekszenek el a teraszon. A kóbor senkié pedig elvárná, hogy Jánosunk a hangját felemelje, de nem. Sőt slaggal sem spriccel ez az ember, ha elmennek az agarak. Nem prüszköl Jánosunk, hogy a hely megint tele van hullatva kuttyaszőrrel, hol van az a hajítófa.

A falka egyszer csak abbahagyja, nem tudom, miért. Pedig az ilyenfajta pimasz és szemtelenül kitartó, nem szokta abbahagyni. Csak az egyik kis pincsi bújik át a cövekek közötti réseken, megy megrágni Jánosunk csemétéjét. Mert biztosra tudja, hogy a jó lépéssel távolabb elhelyezett hurok a nála gyávább kuttyáknak van vetve.

(Nedves)

Állíthatom, egyáltalán nem a Recsegő panzióban mért Unicum fokozta fel a völgy hangulatát. Egyáltalán nem Kálmánnak, a nyugalmazott törzsőrmesternek az előrehaladott cukorbetegségéből és kezdődő demenciájából fakadó hülye beszéde sokkolta a völgy lakosságát. Az más kérdés, hogy éppen Kálmán nyugalmazott törzsőrmester és Jánosunk, a Recsegő panzió fűtője és mindenese lettek a történet gyökerei. Ehhez még hozzátartozik az az ártatlan körülmény, hogy a panzió Gyümölcsoltó Boldogasszony napján megnyitott teraszáról jól rálátni a Vermessy-patakra. Na jó, a patakra akkor lehet minden akadályozó elem kizárásával rálátni, ha az ember kiül a teraszra és hátradől, egy Unicum mellett – ha nincs fontosabb megbeszélnivaló – nézelődik. Nézelődik, és nem képzelődik, hangsúlyozom. Így van ez, minthogy akkor Kálmán is, Jánosunk is a teraszon ültek, – napi fontos megbeszélnivalón túl – már csak nézelődtek, és nem képzelődtek, ami, mondjuk, Jánosunkra nem jellemző. Akkor szólt Kálmán, hogy né. Akkor szólt le Jánosunk mobilon, hogy menjek, mert a flakonok elindultak felfelé a patakon.

Nagy szó, mondtam Jánosunknak. Figyelmeztettem, várjon meg, addig senkinek se nyilatkozzon, Kálmánt pedig tudvalevő demenciájára való tekintettel nem kérdeznék. Nem csalás, nem ámítás, a flakonok csakugyan felfelé tartottak a patakon. Igyekezve úsztak felfelé, a folyás ellentétes irányába, természetellenesen.

Ha egy kisebb öblöcskében, nyugodt, majdhogynem álló víz színén úszna a flakon, akkor azt mondhatnám, olyant még láttunk, légáramlat viszi, ámde olyan nincs, hogy a sűgőkon, a sodrással szembe menjen, és minden kétséget kizáróan a forrásvidék felé igyekezzen három üres flakon. Márpedig arra, és az sem kizárt, mondta Jánosunk, hogy felúsznak egészen a forrásig, rendes nevén a Degesek kútjáig. Kálmán szerint az sem elképzelhetetlen, hogy ott kiszállnak, és gyalog mennek fel a Zengő csúcsáig. Ő tovább nem jön, mondta Kálmánunk, izgalom, magas pulzusszámok, ilyenmik, elment haza, hogy adja be a napi második inzulint.

Egész csapattal verettük a patak csalánosát, a flakonok után futkostunk, s a Zengőt őrző erdész végül belátva, hogy nem bolondultunk meg, készen állt, ha indokolt, dupla csövű Winchesteréből tüzet nyit a flakonokra, természetesen speciel vaddisznónak gyártott töltényekkel.

Egyszer csak jött szembe még három flakon, a felfelé úszókkal összedörzsölődtek, majd jönni kezdett megszámlálhatatlan flakon. Kétliteres, másfeles, literes, hátul jöttek a felesek, aztán a negyedesek. Tutti-frutti, mondta egy mellettem bámuló kisgyerek. Ekkor az erdész figyelmeztető lövést adott le, ám a flakonsereg rá se hederített. Senki se nyúljon hozzuk, a flakonokat senki ne provokálja, a gyermekeket pedig vigyék jó messzire, folytatta ténykedését erdészünk. Mindenki hátratette a kezét jelezve, hogy ők aztán nem. Jánosunk szaladt a panzióig, hogy pánik ne legyen. A kis szeplős báros lány ott állt, nézte az úszó, szorosan egymáshoz simuló flakonokat.

Né, csesznek a flakonok, mondta a kis szeplős báros lány.

Jánosunk nem tudta, mit szóljon, nyelt egyet. Érezte, megmozdult benne a nedv. Kell, ami a nedvet az emberben megmozdítja.

(Kopog)

Jött egy férfi, megkérdezte, van-e hely egy-két éjszakára a Recsegő panzióban. Van, mondták. Nem is tudni, ki mondta, mert ilyenkor nincs semmi, senki a helyén. Azért nincs, mert nagyhéten vendég általában nem szokott érkezni. Nagyon ritkán, elvétve, így aztán nagyon lazára van eresztve a program. Ilyenkor a vendéget gyanú övezi, a panzió népe fantáziával öltözteti, sőt ami ennél súlyosabb: leskelődnek utána. Egyáltalán nem szép. Hangoztattam, annyi.

Az is lehet, hogy Jánosunk mondta kelletlenül: van hely. Az is lehet, hogy valamelyik illetéktelen konyhás avatkozott be. Ha a kis szeplős báros lány

mondja, akkor minden rendben, a vendég fogadása vagy elutasítása az ő feladata. A férfi a hegyek felől érkezett, azért volt mindeneknél furcsább. Nem az, hogy a hegyek felől nem szoktak érkezni, de ez teljesen más eset. Emberünk nem hozott magával tömény savószagot, mint általában; rendes válltáska lógott a hátán, nem átalvető. Nem volt borostás, hanem frissen beretvált, és a hegyek felől érkezőkkel ellentétben nem is volt mogorva. Nem ivott erős pálinkát, kifejezetten eredeti gyümölcslevet kért, és azt mondta, valami salátát enne vacsorára, ha. Esetleg báránysültet, ajánlták neki a konyháról, mire a férfi megrázta a fejét, azt mondta, nem lehet, bőjt van. Jánosunk a lengőajtó mögül leskelődött, azt mondta, ez igen, íme a tiszteletreméltó ember. Rendben vagyunk vele, mondta a panzió szűkszavú szakácsa, ami végtére is parancs: nem kell foglalkozni az idegennel, ha saláta, akkor saláta legyen.

Valójában nem úgy van az, hogy nem kell foglalkozni vele. Tessenek elképzelni egyetlen szál idegen férfit a kongó panzióban, békét lehet hagyni neki?

Jánosunk begyűjtött, hogy a férfinak legyen meleg fürdővíze, majd a kazánház padján bóbiskolt éjfélig, mert Jánosunk sem ma született gyerek. Egyszer csak kipp-kopp, hallotta, hogy zaj van, elindult felfelé a lépcsőn. Az idegen ajtaja előtt hallgatózott, semmi. Bolond vagyok, gondolta Jánosunk, elment lefeküdni. Másnap reggel jelentkezett az idegen, kért jó adag salátát, leadta a kulcsot, azt mondta, indul. Köszönte szépen a vendéglátást, fizetett. A kis szeplős báros lány elvette a pénzt, a férfi intette, hogy rendben, a visszajáró nem kell. Már csak a lengő válltáskáját látták, amint könnyed lépésekkel haladt.

A panzió népe igazából szembe se nézett jól az idegennel, bánták. Kérdezték Jánosunktól, semmi se különös, semmi se furcsa? Jánosunk a fejét rázta, azt mondta, hogy rendes ember, kár, hogy elment ilyen hamar. Aztán jutott eszébe a zaj, az éjféλι kopogás. Felment az idegen szobájába, benyitott. Akkor látta meg a két lábon álló, táncoló asztalt. Jánosunk érkezésére szépen négy lábra ereszkedett, a félig pohárban lötykölődő víz szépen elsimult. Jánosunk azonnal beleivott, megfogadta, csak nekem mondja el a látottakat. Jánosunk eldöntötte, ezentúl csak salátát fogyaszt, hiába is kérdeznék a konyhások, Jánosunk, egy kis báránysültet?

Aztán mégis evett egy keveset, tojásosan. Hogy én milyen gyenge ember vagyok, panaszkodik azóta Jánosunk. Ki se mentünk még a bőjtből.